

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

לפני הרכב כב' השופטים:

רבקה פוקס [אב"ד]
יחיאל ליפשיץ
אורית וינשטיין

מדינת ישראל

המאשימה

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה – פילי
עו"ד שלי זאבי ועו"ד שונית קדם נימצן

נגד

מחמד שינאווי (עציר) ת"ז 205963796

הנאשם

באמצעות ב"כ עו"ד ראניה סרוג'י – מטעם הסגוריה הציבורית

גזר דין

כב' השופטת ר' פוקס, אב"ד:

1. ביום 5.6.18, סמוך לתום פרשת התביעה, הודה מחמד שינאווי (להלן: "הנאשם") בעובדות כתב האישום והורשע בביצוע העבירות הבאות:
 - א. **רצח בכוונה תחילה** – עבירה לפי סעיף 300 (א)(2) + 301 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") בצירוף חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן: "חוק המאבק בטרור").
 - ב. **ניסיון לרצח** – עבירה לפי סעיף 305 לחוק העונשין בצירוף סעיף 37(א) לחוק המאבק בטרור.
 - ג. **פעולה בנשק למטרות טרור (החזקה והובלה)** – עבירה לפי סעיף 30(א) לחוק המאבק בטרור.
 - ד. **החזקת סכין שלא כדין** – עבירה לפי סעיף 186 לחוק העונשין.
 - ה. **ניסיון לשוד** – עבירה לפי סעיף 402(ב) בתוספת סעיף 25 לחוק העונשין.
 - ו. **גניבת רכב** – עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין.
2. כתב האישום כלל שני נאשמים נוספים, שעניינם הופרד מעניינו של הנאשם במהלך הדיונים שהתקיימו בפנינו, ודינם נגזר בהליך אחר.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

3. בטרם הטיעונים לעונש הורינו לבקשת המאשימה על הכנת תסקיר נפגעי עבירה. התסקיר הוגש אך בעניינה של משפחת המנוח גיא כפרי ז"ל, מאחר ויחיאל אילוז (להלן: "יחיאל אילוז"), קורבן ניסיון הרצח, סירב לעריכת תסקיר.

כמו כן, נענינו לבקשת ב"כ הנאשם להכנת תסקיר שירות המבחן בעניינו.

עובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם

4. מכתב האישום עולה כי בסוף שנת 2015, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, רכש הנאשם נשק מאולתר דמוי תת מקלע (להלן: "הנשק") שסוגל לירות כדור שבכווחו להמית אדם. הנאשם צבע את הנשק בתרסיס שחור, והחביא אותו בנוכחות אחר ואחיו (א.ש) במקום מסתור סמוך לבניין בו התגורר עם הוריו בשכונת חליסה בחיפה (להלן: "מקום המסתור"). כתב האישום מתאר כי במספר הזדמנויות שונות ועד לתאריך 3.1.17 ירה הנאשם בנשק בחורשות הממוקמות באזור חיפה.

5. על פי המתואר בכתב האישום, על רקע פעילות מדינת ישראל במלחמת לבנון השנייה, פיתח הנאשם שנאה כלפי יהודים. במהלך השנים גברה שנאתו כלפי יהודים, בין היתר, עקב תקריות שלו ושל בני משפחתו עם יהודים, כך התחזקה אצלו האמונה כי יהודים הם כופרים וכי יש היתר לפגוע בהם פיזית. מכתב האישום עולה כי בחודשים האחרונים שקדמו לאירועים המתוארים בכתב האישום, התעצמה שנאתו של הנאשם כלפי יהודים עוד יותר, על רקע אירועים נוספים שחווה, והתגבש אצלו הרצון לנקום ביהודים.

6. בעקבות האמור לעיל, בלילה שבין 2.1.17 לבין 3.1.17 גמלה בליבו של הנאשם ההחלטה להמית יהודים באמצעות הנשק (להלן: "הפיגוע"). בהתאם לכך, ביום 3.1.17 בשעה 3:30 או סמוך לכך ביקש הנאשם מאחיו (א.ש) שיביא את הנשק ממקום המסתור לדירת מגוריהם בשכונת חליסה (להלן: "הדירה"). לאחר שהנשק הובא ממקום המסתור בתוך תיק, הוציא הנאשם את הנשק מהתיק, הכניס לתוכו מחסנית, לאחר שטען את המחסנית בכדורים והעביר את הנשק הטעון לתיק אחר (להלן: "התיק"). בהמשך, סמוך לשעה 5:00 פנה הנאשם לאחיו ואמר לו כי אם יקרה משהו עליו לומר כי הנאשם הוא ששלח אותו להביא את הנשק, ולאחר מכן נפרד הנאשם מאחיו ויצא מהדירה כשהוא נושא עמו את התיק ובתוכו הנשק הטעון.

7. מכתב האישום עולה, כי סמוך לשעה 9:30 הגיע הנאשם לרח' העצמאות בחיפה, במטרה לפגוע ביהודים, כשהוא נושא עמו את התיק עם הנשק שהיה, כאמור, טעון במחסנית, ובה 17 כדורים לפחות, ודרך. בשלב מסוים, הבחין הנאשם ביחיאל אילוז, בעל חזות יהודית-דתית, צועד ברחוב וכשהבין כי הוא יהודי, גמלה בליבו ההחלטה להמיתו באמצעות ירי, על רקע שנאתו ליהודים.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

8. הנאשם צעד בעקבות יחיאל אילוז, כשהתיק עם הנשק על כתפו. בהגיעו לרח' העצמאות 92, ירה הנאשם בנשק, מספר יריות לעברו של יחיאל אילוז וזאת ממרחק של מטרים ספורים, בכוונה להמיתו.

כתב האישום מתאר כי לפחות שלושה קליעים מתוך הכדורים שירה הנאשם לעבר יחיאל אילוז פגעו בו באזור אמה שמאל ואגן שמאל וגרמו לפציעתו. בעקבות הירי, התמוטט יחיאל אילוז על הקרקע והנאשם נמלט מהמקום כשהוא נושא עמו את התיק עם הנשק. כתב האישום מתאר כי ליחיאל אילוז נגרמו חמישה פצעי ירי באזור אגן שמאל וירך שמאל, שני פצעי ירי באמה הפרוקסימלית משמאל, שבר רדיוס פרוקסימלי באמה שמאל ופצע מדמם קלות בגלנס פניס; יחיאל אילוז פונה לבי"ח רמב"ם שם אושפז עד ליום 19.1.17 ובהמשך הופנה לשיקום בבי"ח לוינשטיין.

9. כתב האישום מתאר כי לאחר המעשים המתוארים לעיל, עלה הנאשם למונית שעברה בצומת הרחובות יפו – כיאט ונסע לשכונת חליסה בחיפה, שם ירד מהמונית והלך לכיוון רח' הגיבורים כשהוא נושא עמו את התיק עם הנשק. כאשר הגיע הנאשם לאזור הגשר ברח' הגיבורים, סמוך לשעה 10:00, הבחין בגיא כפרי ז"ל (להלן: "גיא כפרי ז"ל" או "המנוח") צועד לבדו. כתב האישום מתאר כי הנאשם התקרב למנוח ומשהגיע למסקנה כי הוא יהודי ירה לעברו מספר יריות כשהיה במרחק של מטרים ספורים ממנו, בכוונה להמיתו. מכתב האישום עולה כי שלושה קליעים מתוך הכדורים שירה הנאשם פגעו במנוח באזור החזה והצוואר וגרמו למותו.

10. כתב האישום מפרט כי מיד לאחר הירי הנאשם נמלט רגלית מרחוב הגיבורים, כשהוא נושא עמו את התיק עם הנשק. בהגיעו לאזור הררי סמוך לבניין מגוריו, השליך הנאשם את התיק עם הנשק בין השיחים. בהמשך, הסתובב הנאשם באזורים שונים בחיפה ברגל ובתחבורה ציבורית, על מנת להימלט מכוחות הביטחון שחיפשו אחריו.

11. מכתב האישום עולה כי בשעות הערב תכנן הנאשם להתקשר למסעדת "סינטה בר" במרכז הכרמל ולהזמין משלוח של אוכל לרח' זלמן שניאור, וזאת במטרה לשדוד מהשליח שיבוא עם קטנוע את הקטנוע שלו ולהמשיך להימלט מכוחות הביטחון (להלן: "השוד המתוכנן"). על פי כתב האישום הנאשם סיפר על השוד המתוכנן לשניים אחרים, שעניינם כאמור נידון בכתב אישום נפרד, וביקש מאחד מהם כי ישיג עבורו סכין המיועדת לשחיטה. האחר הסכים לבקשת הנאשם, נטל מביתו סכין אשר מיועדת לשחיטת כבשים שאורך להבה 35 ס"מ (להלן: "הסכין") ומסרה לנאשם. לאחר מכן, הסיעו שני האחרים את הנאשם ברכב לרח' ברנר בחיפה, שם הסתתר בחורשה סמוכה.

12. כתב האישום מתאר כי בהמשך, לצורך ביצוע השוד המתוכנן, הזמין הנאשם בסמוך לשעה 20:30 משלוח אוכל ממסעדת "סינטה בר" לרח' זלמן שניאור 22 בחיפה, המתין שם לשליח כשהוא נושא באמתחתו בהסתר את הסכין עימה התכוון לאיים על השליח או לפגוע בו כדי לגנוב את הקטנוע, או כדי למנוע את התנגדותו לגניבת הקטנוע. כתב האישום מתאר כי סמוך לכך הגיע השליח למקום, אך משהבחין השליח בהתנהגותו המחשידה של הנאשם, עזב את המקום מבלי שהנאשם הצליח לבצע את השוד שתכנן.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

13. בהמשך, הלך הנאשם ברגל לרח' חביבה רייך בחיפה שם הבחין בקטנוע השייך לסאיד עודה (להלן: "הקטנוע"). הנאשם התניע את הקטנוע ונסע מהמקום לכיוון שכונת נווה שאנן בחיפה; כשהגיע לרח' יד לבנים החנה את הקטנוע והסתיר את הסכין בתוך צמחיה הנמצאת במקום. מכתב האישום עולה כי בעקבות דיווח שהתקבל במשטרה, הגיעו שוטרים לאזור בו חנה הקטנוע ואיתרו את הקטנוע, אך הנאשם, שהבחין בשוטרים, נמלט מהמקום.

14. כתב האישום מפרט כי בהמשך, הגיע הנאשם למסגד בשכונת חליסה שם שהה בלילה שבין 3.1.17 לבין 4.1.17. בהמשך, בתאריך 4.1.17 בשעות הבוקר, נסע הנאשם באמצעות תחבורה ציבורית לירושלים, הגיע לאזור שער שכם והתפלל במסגד שנמצא במקום. משהבחין הנאשם בכוחות הביטחון, עזב את המקום ונסע בתחבורה ציבורית לתל אביב ומשם לחיפה לרח' חניתה, שם שהה עד שעות הבוקר.

15. על פי האמור בכתב האישום, בתאריך 5.1.17 בשעות הבוקר, הסתובב הנאשם באזורים שונים בחיפה ולאחר מכן נסע בטרמפים לצומת אחיהוד עד שהגיע בשעות הערב לבית דודו, בכפר מכר. סמוך לשעה 21:00 הסגיר הנאשם את עצמו לידי המשטרה כשברשותו סם מסוג קנביס במשקל של 0.35 גרם.

16. לאור המעשים המתוארים לעיל בהם הודה, הורשע הנאשם כי גרם בכוונה תחילה למותו של גיא כפרי ז"ל מתוך מניע דתי, לאומני-אידאולוגי כאשר הרצח מהווה מעשה טרור כהגדרתו בחוק המאבק בטרור. עוד הורשע הנאשם בכך שניסה שלא כדין לגרום למותו של יחיאל אילוז מתוך מניע דתי, לאומני-אידאולוגי, כאשר ניסיון הרצח מהווה מעשה טרור כהגדרתו בחוק המאבק בטרור, וכן הורשע כי החזיק בנשק והובילו במטרה לקדם את ביצוע מעשי הטרור.

בנוסף, הורשע הנאשם כי החזיק סכין שלא כדין, ניסה לגנוב קטנוע, תוך שהוא מזויין בסכין, באמצעותה תכנן לאיים על השליח או לפגוע בו כדי להשיג את הקטנוע, כשהמשך נטל קטנוע אחר ונסע עימו בלי הסכמת הבעלים, כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול את הקטנוע מבעליו שלילת קבע.

אופן התנהלות ההליך:

17. הנאשם, בישיבת ההקראה, בחר שלא להשיב לאשמה. בנסיבות אלה הורינו על שמיעת הראיות, ולמעשה עד לשינוי בעמדת הנאשם והודאתו בעובדות כתב האישום, בישיבת ההוכחות מיום 5.6.18 – הספיקה המאשימה להציג את מרבית ראיותיה.

18. לכל ישיבות בית המשפט הובא הנאשם באמצעות שב"ס, אלא שבחלק מהן נדרשנו להוציא את הנאשם מהאולם לאחר שהפריע לדיוני בית המשפט בהתנהגות בלתי ראויה, בלשון המעטה, אשר כללה פעמים נקיטת אלימות כלפי אנשי שב"ס.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

כאמור בסעיף 131 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב-1982, משהורחק הנאשם הורינו בד בבד לסנגוריו להביא לידיעתו על ההליכים שהתקיימו בהעדרו, לרבות מסירת פרוטוקול הדיון, לעיונו.

19. בשלהי פרשת התביעה, בתאריך 5.6.18 כאמור, ולאחר שהוסברו לנאשם זכויותיו במתן עדות בפתח פרשת ההגנה במועד שנקבע בסמוך, וההשלכות שתהיינה להחלטתו אם יחליט להעיד אם לאו, בחר הנאשם, כאמור, לקום ממקומו ולהודות בכתב האישום.

20. במעמד הדיון מיום 5.6.18 הנאשם לא רק הודה בעובדות כתב האישום כאמירה כללית, אלא התייחס לפרטים העובדתיים שכתובים בו באופן דווקני, ותשובתו היתה הודאה מלאה בכל העובדות שבפרק העובדות של כתב האישום.

21. ב"כ המאשימה, למשמע הודאת הנאשם המפורטת, עתרה להרשעתו, וכך הורינו במתן הכרעת דין המרשיעה את הנאשם בסעיפי האישום שבפרק הוראות החיקוק.

22. ב"כ הנאשם, במעמד הדיון לאחר הכרעת הדין, עתרה להכנת תסקיר קצין מבחן, בטענה כי הנאשם ביצע את העבירות סמוך לפני גיל 21, בהדגישה כי פרט לעבירת הרצח ייתכנו עונשים נוספים שהתסקיר נדרש להתייחס אליהם.

23. הגם שלא סברנו כי קיימת חובה בהכנת תסקיר ומבלי להכריע בסוגיה, מצאנו להורות על הכנת תסקיר.

24. בחלק זה של הדיון נציין כי בתסקיר מיום 19.8.18, נמצא חוסר בהירות מסוים בהודאת הנאשם בעבירת הרצח וניסיון הרצח, בכל הנוגע למניע הדתי, הלאומני-אידיאולוגי.

דא עקא, שהסוגיה הובהרה בשנית בטיעונים לעונש מטעם ב"כ הנאשם, שם חזרה ב"כ הנאשם והדגישה כי אין הנאשם מבקש לחזור מהודאתו מיום 5.6.18 בביצוע עבירת רצח וניסיון רצח ממניע דתי, לאומני-אידיאולוגי.

גם הנאשם בתום הטיעונים לעונש, בהזדמנות שניתנה לו לומר את המילה האחרונה בהליך, אף הוא חזר על הודאתו באומרו, כדלקמן (עמ' 462 לפרוטוקול, שורות 33-31):

"אין לי מה לומר לכם, חוץ מלבקש או להגיד למשפחה של המנוח שאני מצטער שהמנוח מת בגללי. חוץ מזה אני רוצה לבקש מבית המשפט שישפוט אותי עכשיו על המעשים שלי ועל זה שאני מודה בכל הנושא."

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

תסקיר משפחת המנוח גיא כפרי ז"ל (2/ט)

25. את תסקיר שירות המבחן אסקור באופן מידתי, מטעמים של צנעת הפרט.
26. מהתסקיר עולה כי המנוח גיא כפרי ז"ל, שהיה רווק בן 48 במותו, הותיר אחריו זוג הורים ואחות.
- התסקיר מתאר את מצבם הנפשי המורכב של הוריו ואחותו של גיא כפרי ז"ל, החווים כאב וצער ומוצפים בתחושות קשות הקשורות בנסיבות מותו הפתאומי והטראומטי. שירות המבחן התרשם כי בני המשפחה מתקשים לשוב ולנהל את שגרת חייהם, כפי שהיתה טרם הרצח, וכי חסרונו הטראומטי של גיא מעצים את תחושת האובדן והחסר, ומותיר את יקיריו בחוויה קשה של חוסר אונים.
- מהתסקיר עולה כי הקשר של המנוח עם הוריו היה משמעותי, קרוב ואינטנסיבי. בתסקיר צוין, כי המנוח מילא תפקיד משמעותי במשפחתו ותרם לליכודה. משפחת המנוח תיארה את גיא כאדם עם לב רחב, אוהב אדם, בעל יכולת נתינה גבוהה ורגישות עצומה לזולת, כמו גם אכפתי ומסור מאוד לאנשים הסובבים אותו. על עיקרי הדברים הללו חזרה אמו של גיא ביתר שאת, בעדותה בבית המשפט, במועד הטיעונים לעונש.
- בתסקיר מתואר כי עבור הורי המנוח הבחירה של הנאשם בבנם כקורבן לרצח על רקע לאומני, היא קשה עד מאוד ואבסורדית, על רקע העובדה כי המנוח אהב כל אדם, דיבר את השפה הערבית ופעל להרחיב את ידיעותיו באסלאם.
- על פי התסקיר, הורי המנוח, הנמצאים בעשור השמיני לחייהם, הרבו טרם האובדן לטייל ולהשתתף באירועי תרבות שונים, אך מאז האירוע הם מתקשים לחוות הנאה כבעבר ומתקשים לשמור על קשריהם החברתיים. עוד התרשם שירות המבחן כי הורי המנוח נמנעים מלשתף בכאבם האישי והדבר מוביל לריחוק ומעצים את תחושות הבדידות וההסתגרות של כל אחד ואחד מהם בסבלו.
- מהתסקיר עולה כי אמו של המנוח מתקשה לנהל את שגרת חייה באופן חיוני כבעבר, וכי הגעגועים לבנה מייסרים אותה ולא נותנים לה מנוח. מאישה פעילה בעלת תחומי עניין רבים הפכה לאישה דואבת, אשר שקועה בכאב ובמועקה.
- גם אביו של המנוח תואר בתסקיר כנתון בכאב ובייסורים. הוא חווה ירידה חדה במצב רוחו ומתקשה לחזור ולתפקד כבעבר. האב עסוק במחשבות על אירוע הרצח והדבר מהווה גורם לחץ משמעותי עבורו, גם כשהוא מנסה לשדר כלפי חוץ חוזק ויכולת התמודדות, מבלי שהוא נותן ביטוי רגשי לתחושותיו הקשות.
- התסקיר מתאר את אחותו של גיא הכואבת את מות אחיה היחיד, כאשר היא גם נאלצת להתמודד עם הקושי של ילדיה אשר חווים אובדן של דוד אהוב. מעבר לכך, התסקיר מתאר את כאבה של האחות נוכח מצבם הנפשי של הוריה, ואת הפגיעה הממשית שחשה במרקם היחסים עימם, שהפכו

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

פגיעים ונעדרים כנות ואותנטיות. עוד צוין כי מאז הרצח האחות חווה סיוטים, היא מתעוררת משינה עם תחושות מועקה ובהלה, וחשה ערעור משמעותי בתחושת הביטחון.

27. שירות המבחן התרשם כי האובדן הפתאומי בנסיבותיו הקשות, התקבע בתודעת בני המשפחה ואינו מרפה. להערכתו, האיזון והמרקם המשפחתי התערער בעקבות האובדן ונותר כ"פצע פתוח". עוד התרשם שירות המבחן כי בני המשפחה סובלים מתסמינים פוסט טראומטיים בעקבות האובדן, הם חווים ירידה חדה במצב הרוח, חשים חרדות קשות ופגיעה בתחושת הביטחון. ניכר שבני המשפחה מתקשים לעבור תהליך של עיבוד האבל לעת הזאת.

לאור תמונת הנזקים הקשה, השבר והכאב העמוק שחווים בני המשפחה, המליץ שירות המבחן כי יוטל על הנאשם, בין יתר רכיבי הענישה, פיצוי כספי למשפחת המנוח.

תסקיר נאשם:

28. בעניינו של הנאשם הוכן, לבקשת ב"כ הנאשם, תסקיר קצין מבחן (סומן ס/1).

29. מהתסקיר עולה כי הנאשם רווק, כיום בן 22, התגורר עד האירוע מושא ההליך בבית הוריו בשכונת חליסה שבתוככי העיר חיפה. משפחתו מונה זוג הורים וחמישה ילדים בוגרים; הנאשם הוא הבן השלישי. אביו בן 54 אינו עובד בשנים האחרונות אך קודם לכן עסק במסחר בברזל ובעבודות מזדמנות. אמו בת 46, בשנים האחרונות עובדת בסיעוד, כאשר קודם לכן היתה עקרת בית. הנאשם תיאר בפני קצין המבחן כי הוא מנהל קשר תקין עם הוריו.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד, עבד בעבודות מזדמנות פרקי זמן משתנים, כאשר תקופות ארוכות גם שהה בבית ההורים ללא מעש. בפני קצין המבחן הודה הנאשם כי בשנים האחרונות הוא צרך על בסיס יומי סם מסוכן מסוג קנביס ואלכוהול.

30. מגיליון ההרשעות שהוגש וסומן ט/1 עולה כי לחובתו 5 הרשעות קודמות, שתיים בגין עבירות שבוצעו בשנים 2013, 2014 ושלוש הרשעות בגין עבירות שבוצעו כלפי אנשי שב"ס, שוטרים ואנשי יחידת נחשון במהלך תקופת מעצרו של הנאשם בהליך זה.

בגין העבירה משנת 2013 הושת על הנאשם מאסר מותנה חב הפעלה בעניינו.

31. שירות המבחן בתסקירו התרשם כי הנאשם בעל יכולות ורבאליות תקינות, שגדל במשפחה מתפקדת, אך ניכר כי הוא ממוקד בתחושה קורבנית עקב מעצרו והעונש הצפוי לו.

32. להערכת שירות המבחן לנאשם מאפייני אישיות בלתי בשלים כשניכר כי במצבי כעס, פגיעות ומשבר, מתקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים ולעמוד בגבולות חיצוניים. להערכת שירות המבחן, הדבר קשור בשלב הקריטי של גילו הצעיר בו הוא עסוק בחיפוש זהות והשתייכות, ונתון להשפעת הסביבה. ניכר, לדעת שירות המבחן, כי על רקע תחושת ריקנות, חוסר מעש, חוסר שייכות וחיפוש אחר משמעות, כלשון התסקיר, בחר הנאשם לבצע את העבירות.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

33. עוד עולה מהתסקיר כי "מוחמד (הנאשם – הערה שלי) מתקשה לראות גם כיום אלטרנטיבות אחרות להתנהלותו באותו אירוע, ניכר כי ממוקד בתחושות הקורבנות שלו שמעניקות לו מעין תחושת לגיטימציה להתנהלותו הפוגענית כמתואר. עוד התרשמנו מקושי בולט של מוחמד לבחון באופן ביקורתי את התנהגותו ולראות במעשיו פגיעה באחר כשאיננו מביע אמפטיה כלפי נפגעי העבירות, הקושי לווסת דחפיו וחיפיו לסביבה עוברת חוק כשנמצא בהליך גיבוש זהות ומתקשה להציב לעצמו גבול".

34. שירות המבחן מודע כי לקיחת האחריות של הנאשם, בשלב זה, היא ברמה הצהרתית ומעריך את המסוכנות הנשקפת ממנו, ברמה גבוהה.

35. בעניין לקיחת אחריות והבעת חרטה נרחיב ונאמר כי בתסקיר אין למצוא אמפטיה כלפי קורבנות העבירה ומשפחותיהם, לא חרטה ולא הבעת צער.

36. בטיעונים בעל פה מטעם ב"כ הנאשם לעונש, היה נדמה כי חל שינוי בהתנהלותו של הנאשם, כשבפני באת כוחו הביע הנאשם חרטה ואמפטיה, כך לפחות התרשמה באת כוחו. על כן במעמד הדיון ובתום טיעוני באת כוחו לעונש, כשנתנו על פי דין לנאשם את הזכות לומר את המילה האחרונה – ביקשנו להבין האם אכן הנאשם מביע חרטה על מעשיו ואמפטיה כלפי קורבנותיו. אלא מאי שהנאשם לא רק שלא שינה מעמדו כפי שהובעה בתסקיר, אלא המשיך, הלכה ולמעשה, לדבוק בעמדה הרואה בו עצמו כקורבן.

37. הדברים דומה כי מקבלים משנה תוקף, בנסיבות בהן דברי הנאשם נאמרו בעקבות הטיעונים לעונש, במסגרתם נשמעו דבריה הכואבים של אמו של גיא כפרי ז"ל, גב' ברטה כפרי, שבאצילות נפש ובאיפוק סיפרה על בנה טוב הלב, אוהב אדם ללא קשר למוצאו, לדתו ולאמונתו, ואשר ברגע מר ונמהר חייו קופדו, ובאבחה אחת נגדעו תוכניותיו.

לנאשם היתה אפשרות לומר דברי חרטה ברורים ובהירים בעקבות דברים אלה ששמע, אך הוא לא עשה כן, לא כלפי משפחתו הדואבת של גיא כפרי ז"ל ולא כלפי יחיאל אילוז שכלל לא אוזכר על ידו.

38. הנאשם מחושב במילותיו, בתום ההליך, שוב מוצא להציג את עצמו כקורבן מבלי שמביע אמפטיה לחיים שגזל ולחיים שהרס ושאמלל, באמירה סתמית וחלולה לפיה הוא מבקש להגיד למשפחת המנוח שהוא מצטער שהמנוח מת בגללו – ושום מילה לעצם קיפוח חייו של אדם יקר ואהוב למשפחתו ולסביבתו, שנרצח בטבורה של עיר לאור יום והשאר משפחה דואבת ועם שלם הלום וכואב על רציחתו בדם קר של אזרח במדינתו רק בשל היותו יהודי.

39. דבריו של הנאשם לא רק שאינם דברי חרטה ברורים ובהירים, אלא ממחישים שוב את גודל הזוועה בהתנהלותו, את הזלזול שלו בקדושת החיים, עת הוא לא מבקש להתחרט על אובדן של חיים יקרים, חייו של גיא כפרי ז"ל, ועל הכאב שהסב ליחיאל אילוז, אלא רק להצטער על כך שהוא זה שגרם למוות, ועל כן הוא זה שלבדו יישא בעונש, וכלשונו "אני מצטער שהמנוח מת בגללי", בדגש על עצמו.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

הגנת אי שפיות הדעת:

40. סנגורו של הנאשם, שייצג אותו בתחילת ההליך, עתר בשם הנאשם ביום 2.4.17 להפניית הנאשם לבדיקה פסיכיאטרית ע"י הפסיכיאטר המחוזי, על מנת שתיבדק כשירותו המהותית והדיונית.

41. ב"כ הנאשם פירט את הנימוקים לבדיקה בעובדה כי הנאשם אינו משתף עימו פעולה. ב"כ הנאשם לא יכול היה להמציא חומר רפואי התומך בבקשה על בעיות נפשיות של הנאשם מן העבר, אלא ביקש להסתמך על דברי אבי הנאשם, שהכתיב לפרוטוקול כי הנאשם שהה בבית בדיכאון סמוך לאירועים מושא ההליך, תקופה של חודשיים וחצי. כמו כן הזכיר האב בעיות נפשיות הקיימות במשפחתם המורחבת.

42. ב"כ המאשימה במעמד הדיון הצביעה, מנגד, על התנהלות תקינה של הנאשם במהלך החקירה, ושיתוף הפעולה מצידו עם החוקרים מטעם שירות הביטחון הכללי והמשטרה.

43. בהחלטתנו מיום 2.4.17 לאחר ששקלנו את טענות הצדדים, נעתרנו לבקשת ב"כ הנאשם והורינו על הפנייתו של הנאשם לבדיקה פסיכיאטרית כדי לקבוע מצבו הנפשי בזמן ביצוע העבירות, המיוחסות לו, ואת מסוגלותו לעמוד לדין.

44. בתאריך 24.4.17 התקבל מכתב מטעם הפסיכיאטר המחוזי חתום ע"י פרופ' מישנה פלד שדיווח כי הנאשם מיעט בשיתוף פעולה עם הצוות הרפואי. דא עקא שמתוך תקופת שהותו במקום, ניתן היה להעריך כי התנהלותו החריגה אינה ממקור פסיכו-פתולוגי וכי לא מדובר במקרה פסיכיאטרי. על כן פרופ' מ' פלד העריך כי הנאשם יכול לעמוד לדין ואחראי למעשיו.

45. עם ההתקדמות בניהול פרשת התביעה ולאחר שהנאשם הציג מצג בעייתי וחריג בהתנהגותו לאורך הדיונים בבית המשפט, שכלל גם התנהגות אלימה כלפי אנשי שב"ס, בצד המשך אי שיתוף פעולה עם באת כוחו, שהחליפה בין לבין את ב"כ הקודם – עתרה ב"כ הנאשם לבדיקה פסיכיאטרית נוספת של הנאשם והפעם הדגישה כי הנאשם נכון לשתף פעולה עם הצוות הרפואי.

46. המאשימה לאחר התלבטות הסכימה להפנות את הנאשם לבדיקה, תוך שהיא מדגישה כי ההסכמה היא מטעמי זהירות בלבד.

47. בתאריך 26.3.18 החלטנו להיעתר לבקשת ב"כ הנאשם והפנינו את הנאשם בשנית לבדיקה פסיכיאטרית שתבחן הן את כשירותו הדיונית והן את כשירותו המהותית.

48. בתאריך 27.5.18 הוגשה לבית המשפט חוות דעת של ד"ר בוריס ראוכברגר מטעם הפסיכיאטר המחוזי.

49. ד"ר ב' ראוכברגר בחוות דעת מפורטת וארוכה מניח את האדנים להערכתו לפיה הנאשם אינו חולה נפש וכי במצבו הנפשי הוא יכול לעקוב אחרי ההליך המשפטי, יכול לתקשר עם עורך דינו ועם יתר המשתתפים בדיון, מבין את המעשים בהם מואשם ויכול לעמוד לדין. להערכתו במועד

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

ביצוע המעשים המיוחסים לנאשם, הנאשם לא היה שרוי במצב פסיכוטי, ידע להבדיל בין טוב לרע בין מותר לאסור, והיה אחראי למעשיו.

50. עם קבלת חוות הדעת הפסיכיאטרית, האמורה, ולאחר שנשמעו טיעונים של הצדדים אודותיה בישיבת בית המשפט מיום 5.6.18, קם הנאשם ממקומו, כאמור, והודה בכתב אישום ללא כל הסתייגות.

עוד הודיע הנאשם באותו מעמד כי הוא מבין מה היא הגנת אי שפיות וכי הוא איננו טוען לה.

ראיות לעונש

51. אמו של המנוח גיא כפרי ז"ל העידה במעמד הטיעונים לעונש ותיארה בכאב רב את תחושת האובדן שהמשפחה חשה בעקבות הרצח של גיא כפרי ז"ל, בציינה את מעלותיו הרבות ואת אופיו הנוח והמיוחד.

52. ב"כ המאשימה הגישה גיליון הרשעות קודמות של הנאשם (ט/1) ומאוחר יותר ביום 2.10.18 צירפה את פסק הדין שהשית על הנאשם את המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו, וזאת מבלי שנרשמה כל התנגדות מטעם ב"כ הנאשם.

53. הנאשם בחר שלא להביא ראיות לעונש.

טיעונים לעונש:

טיעוני המאשימה

54. המאשימה טוענת בטיעוניה בכתב (ט/3) ובעל פה, כי במעשיו הנפשעים פגע הנאשם פגיעה חמורה ביותר בערכים הנעלים של קדושת החיים, הגנה על חיי אדם ושלמות הגוף, שמירה על ביטחון המדינה, שלווה הציבור ושמירה על הרכוש.

55. המאשימה טוענת כי המניע למעשי הנאשם היה השנאה שפיתח במשך שנים כלפי יהודים, שגברה והתעצמה ככל שהשנים חלפו, עד שבחודשים שקדמו לאירועים התגבש אצלו רצון לנקום ביהודים. לטענת המאשימה רצון זה הוא שהוביל את הנאשם לצאת ל"מסע הרג", כשהוא חמוש בנשק חם, ולירות לעבר עוברי אורח רק משום היותם יהודים.

המאשימה מדגישה כי מניעיו של הנאשם, מניעים דתיים, לאומניים ואידיאולוגיים – גובשו ועוצבו אצל הנאשם במשך שנים רבות. להערכתה, עוצמתם החזקה ביותר של מניעיו, מעידה על מסוכנותו.

56. עוד מוסיפה וטוענת המאשימה, כי חומרה יתירה יש לראות בכך שמעשי הנאשם לא היו ספונטניים אלא שקדם להם תכנון, כאשר ההחלטה להמית יהודים גמלה בליבו של הנאשם כבר בלילה שקדם למעשים. לטענת המאשימה הנאשם ביצע פעולות אקטיביות מתוכננות ובהן את

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

האמצעי בו יבצע את מעשי הקטל, ובכלל זה נשק מאולתר דמוי תת מקלע, אותו החזיק זמן ממושך במקום מסתור סמוך לביתו, כשהוא יודע כי הוא מסוגל לירות בנשק באופן אקטיבי, וזאת לאחר שבמספר הזדמנויות ירה בו בחורשות באזור חיפה. בהמשך לאחר שאחיו של הנאשם הביא לו את הנשק ממקום המסתור בערב האירוע, בהתאם לבקשתו, טען הנאשם את הנשק ב-17 כדורים והעביר את הנשק לתיק אחר, עימו יצא מהבית.

בהמשך לאמור, הגיע הנאשם משכונת חליסה לרח' העצמאות בחיפה שם ירה ביחיאל אילוז; הנאשם לא עצר את מעשיו בנקודה זו, אלא נסע במונית חזרה לשכונת חליסה, שם ירה בקור רוח בגיא כפרי ז"ל וגרם למותו. המאשימה מדגישה, כי הנאשם ירה בשניים כאשר הנשק מוסתר בתיקו, וזמן קצר לאחר ביצוע הרצח דאג להסתיר את התיק ובו הנשק, כדי לאפשר לעצמו הימלטות קלה יותר.

המאשימה טוענת כי גם את שוד הקטנוע תכנן הנאשם לפרטים, כשהוא נעזר בחבריו ומקבל מהם סכין. המאשימה טוענת כי אמנם שוד השליח לא הצליח, הודות לערנותו של השליח, שמהיר לעזוב את המקום, אלא שהנאשם לא ויתר על התוכנית להיעזר בקטנוע על מנת להימלט מכוחות הביטחון ועל כן גנב קטנוע אחר. בהמשך הנאשם נטש את הקטנוע האחר, רק בשל העובדה כי השוטרים הגיעו סמוך למקום בו שהה.

57. באשר לנסיבות ביצוע העבירות טוענת המאשימה, כי הנאשם ביצע את הירי בטבורה של עיר, בשעות הבוקר, בשתי זירות שונות, באמצעות נשק חם דמוי תת מקלע. רק לאחר שהנאשם מוודא כי קורבנותיו הם יהודים, הוא יורה בכל אחד מהם מספר כדורים, מטווח קצר, לכיוון מרכז הגוף.

המאשימה טוענת כי תוצאות מעשיו של הנאשם חמורות וקשות ביותר נוכח העובדה כי במעשיו גרם למותו הטרגי של גיא כפרי ז"ל – מוות ששינה באחת גם את חיי משפחתו וחבריו. המאשימה מפנה לתסקיר נפגעי העבירה המתאר את הסבל הרב שעוברת משפחתו של הנרצח.

עוד מציינת המאשימה את הנזק הפיזי והנפשי שנגרם ליחיאל אילוז, אשר נפצע מירי מכוון של הנאשם, אושפז לתקופה לא מבוטלת בבית החולים ונאלץ לעבור ניתוחים ותקופת שיקום ממושכת, שטרם הסתיימה.

לעניין הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות טוענת המאשימה כי בזמן הירי לכיוון יחיאל אילוז, שהו סמוך אליו אנשים נוספים ורק במזל הם לא נפגעו. עוד מציינת המאשימה כי יכול היה להיגרם נזק גדול יותר לו היה עושה הנאשם שימוש בסכין המיועדת לשחיתת כבשים שאורך להבה הוא 35 ס"מ, בעת שניסה לבצע שוד של הקטנוע מאת השליח שהוזמן על ידו.

58. המאשימה מוסיפה וטוענת כי בעבירות מהסוג בהן הורשע הנאשם, ובמיוחד נוכח תופעת "המפגע הבודד", יש לתת מחד משקל רב לשיקולי הענישה בהרתעת היחיד והרבים, ומאידך יש לתת משקל מועט לנסיבותיו האישיות של הנאשם.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

59. באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם לרבות גילו, טוענת המאשימה כי אין בהן כדי להוביל להקלה כלשהי בעונש, וזאת גם נוכח הרשעותיו הקודמות, עת היה זה הנאשם שבחר לבצע את העבירות כשתלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי בן 12 חודשים בר הפעלה בתיק זה. המאשימה עותרת להפעיל את המאסר על תנאי במצטבר לעונשים אחרים שיוטלו על הנאשם.

60. עוד טוענת המאשימה כי תסקיר שירות המבחן, בעניינו של הנאשם, מצביע על מסוכנות גבוהה וממליץ על הטלת מאסר ממושך ומרתיע. המאשימה מדגישה כי שירות המבחן התרשם כי הנאשם ממוקד בתחושת הקורבנות שלו עקב מעצרו, ומתקשה לבחון באופן ביקורתי את התנהלותו ולראות את הפגיעה באחר. הנאשם לפי התסקיר אינו מביע אמפתיה כלפי נפגעי העבירות.

לטענת המאשימה, הנאשם החליט להודות בעובדות כתב האישום בסיום פרשת התביעה ברמה ההצהרתית בלבד, לאחר שהתקיימו דיונים רבים בהם נשמעו עשרות עדי תביעה שוטרים ואזרחים. בנוסף, בחלק גדול מהדיונים בחר הנאשם להשתולל, לנהוג באלימות כלפי אנשי שב"ס ולהפריע למהלך הדיון, עד כי בית המשפט נאלץ פעמים רבות להורות על קיום חלק מהדיונים שלא בנוכחות הנאשם.

61. לאור כל האמור, עותרת המאשימה להטיל על הנאשם, בגין עבירת הרצח בה הורשע, עונש מאסר עולם חובה. בגין עבירת ניסיון רצח, עבירה המוגדרת כמעשה טרור – עותרת המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם בין 23-25 שנות מאסר בפועל, כאשר לטענתה יש להטיל על הנאשם עונש בטווח העליון של המתחם, אשר ירוצה במצטבר לעונש מאסר העולם.

כמו כן, טוענת המאשימה כי בגין העבירות הנוספות בהן הורשע הנאשם ובכלל זה ניסיון שוד, גניבת רכב והחזקת סכין – יש לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 5-8 שנות מאסר בפועל וכי יש להטיל על הנאשם את העונש בגין עבירות אלו במצטבר לעונשי המאסר האחרים.

עוד עותרת המאשימה להטיל על הנאשם לשלם פיצוי כספי מקסימלי בהתאם לסעיף 77 לחוק העונשין הן בשל גרימת מותו של המנוח והן בשל פציעתו של יחיאל אילוז, זאת לצד עונשי מאסר מותנים, ולצד הפעלה במצטבר של המאסר על תנאי התלוי ועומד נגדו.

טיעוני ב"כ הנאשם

62. ב"כ הנאשם טענה, במסגרת טיעוניה בעל פה, כי על אף הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום ובמניע שעמד בבסיס העבירות – יש לתת משקל ולו מועט לעובדה כי לא מדובר בנאשם שניהל אורח חיים קיצוני אשר כלל אלמנטים קיצוניים של שנאת יהודים.

עוד טוענת ב"כ הנאשם כי יש להתחשב בכך שהנאשם הודה ונטל אחריות על מעשיו, והביע צער וחרטה, כך להבנתה. לשיטתה, יש לתת את הדעת גם לשינוי בהתנהגותו של הנאשם באולם הדיונים בישיבה האחרונה, עת ישב במקומו ולא הפריע, וזאת בניגוד להתנהלותו במהלך הדיונים בעבר.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

ב"כ הנאשם טוענת כי מדובר באירוע אחד, שתוכנן כמקשה אחת ובוצע בפרק זמן ספציפי ומוגדר, ועל כן עותרת כי בית המשפט יטיל על הנאשם עונשים חופפים לעונש מאסר העולם, וכי ייקח בחשבון בעת פסיקת הפיצוי את עונש המאסר הממושך בגין עבירת הרצח.

דברי הנאשם

63. הנאשם פנה אל משפחת המנוח ואמר כי הוא "מצטער שהמנוח מת בגללי" (עמ' 462 לפרוטוקול) בהדגישו כי הוא מודה בביצוע המעשים. ר' ציטוט מלא של הדברים בסעיף 24 לעיל.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

64. הלכה היא כי בית המשפט קובע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה, שביישומו על בית המשפט להתחשב בערך חברתי שנפגע מביצוע העבירות, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות (ר' ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מ"י (5.8.2013)).

אירוע אחד או מספר אירועים

65. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (להלן: "תיקון 113"), במקרה בו בכתב אישום ריבוי עבירות, יש להידרש לשאלה האם מדובר באירוע אחד או בכמה אירועים. בפסיקה נקבע כי ההבחנה בין אירוע אחד לבין כמה אירועים תיעשה על פי "מבחן הקשר ההדוק". מדובר במבחן אשר מסור לשיקול דעתו של בית המשפט, וכשמו כן הוא, כאשר בין העבירות קיים קשר הדוק, יהיה בכך כדי לקבוע כי מדובר באירוע אחד (ר' ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם ביום 29.10.2014)).

66. בצד ההבחנה האמורה, בעבירות אלימות כלפי קורבנות שונים, לגביהן קיים אינטרס חברתי מוגן רב עוצמה, נטה בית המשפט לקבוע קיומם של מספר אירועים נפרדים העומדים בפני עצמם כלפי כל קורבן וקורבן לגבי מסכת העבירות הקשורה בו, אף שקיים דמיון מסוים ביניהן. ר' ע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פורסם ביום 27.8.14, שדן במספר עבירות מין כלפי מספר קורבנות, וכן ר' ע"פ 319/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פורסם ביום 19.7.18, שדן אף הוא בעבירות מין כלפי מספר קורבנות.

67. מעבר לאמור ובמובחן ממנו אפנה לע"פ 1839/15 טאדסה גטאהון נ' מדינת ישראל, פורסם ביום 25.5.16, שם הורשע הנאשם ברצח בכוונה תחילה של שניים, עורך דינו לשעבר ובתו שעבדה עימו באותו משרד עורכי דין, שחייהם קופדו ברגע אחד של ירי אותו ביצע הנאשם.

בית המשפט העליון קבע כי גם לאחר תיקון 113 בשילוב עם סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) (תשמ"ח-1982 – צדק בית המשפט קמא שהשית על הנאשם שני עונשי מאסר עולם בפועל במצטבר, בשים לב למשקל שיש לייחס לחייו של כל אחד ואחד מן הקורבנות.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

68. כמו כן אפנה לע"פ 437/13 אברהם אלחיאני נ' מדינת ישראל, פורסם ביום 24.8.15, שם נדון מקרה בו הורשע הנאשם בעבירת רצח בכוונה תחילה ביחס למנוח ובעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, ביחס למתלוננת ששהתה בעת האירוע במקום, וזאת לאחר זיכוי הנאשם מעבירה של ניסיון רצח של המתלוננת באותן הנסיבות. העונש שהוטל על הנאשם היה מאסר עולם בגין עבירת הרצח ועוד 4 שנות מאסר במצטבר בגין עבירה של חבלה בנסיבות מחמירות.

בית המשפט העליון קבע שם כי הכלל המנחה להכרעה בשאלה האם מדובר באירוע אחד או במספר אירועים נפרדים הוא אמנם מבחן "הקשר ההדוק", אלא שבכך לא מסתיים הדיון.

נקבע אמנם כי מדובר במעשים הבאים בגדר "אירוע אחד" נוכח ביצועם על פני זמן קצר ביותר וקיומו של קשר הדוק ביניהם; ואולם, יש עוד לקבוע כי המערער, שם, ביצע שני "מעשים" במסגרת אותו אירוע, שבגינם ניתן להטיל עליו עונשים נפרדים ומצטברים.

הודגש כי בפרשנות המונח "מעשה", כאשר מדובר בעבירות אלימות, ובכלל זה עבירת רצח ועבירת גרימת חבלה חמורה כבמקרה שנדון שם, כלפי שני קורבנות שונים – יפורש כך שהוא ייוחד לגבי כל קורבן בנפרד.

עוד נאמר כי בשאלת הצטברות העונשים, ככלל, מקום שמדובר בעבירות המלוות בכוונה, יוטלו על העושה עונשים מצטברים, אלא אם נסיבות המקרה יורו על חפיפה בעונשים, כולם או חלקם.

69. את המקרה המונח בפנינו, אפרש לאורם של פסקי הדין דלעיל, אך כבר כאן אדגיש כי בפנינו אירוע חמור לאין שיעור מהאירוע שנדון בפרשת אלחיאני, נוכח הרשעתו של הנאשם ברצח בכוונה תחילה של גיא כפרי ז"ל והרשעתו בניסיון רצח של יחיאל אילוז, בצד עבירות נוספות. מדובר בשני מעשי אלימות חמורים שיסודם בכוונה, כשהמניע בשניהם עניינו דתי, לאומני-אידיאולוגי, רלוונטי ומהותי לעונשים שיוטלו ולצבירתם.

70. מהמקובץ לעיל אני קובעת כי מסכת העבירות בה הורשע הנאשם שבפנינו היא אירוע אחד, כלשון תיקון 113 לחוק העונשין, על פי מבחן "הקשר ההדוק" כפי שנקבע ע"י כב' השופטת ד' ברק-ארז בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, שפורסם ביום 29.10.14, כדלקמן:

"לשיטתי, נקודת המוצא לפרשנותו של המונח 'אירוע' צריכה להיגזר מהבנת התכלית העומדת ביסוד דרישתו של תיקון 113 כי בית המשפט יקדים לגזירת הדין את תחומת גבולותיו של ה'אירוע'. ביסוד הדברים עומדת ההכרה בערך הנודע לכך שבית המשפט יקבע מתחם ענישה אחד לפעולות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, תוך התייחסות לכך שהתבצעו בדרך זו. בעיקרו של דבר, התשובה לשאלה מהם גדרי ה'אירוע' תיגזר מניסיון החיים, כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. המובן שיינתן למונח 'קשר הדוק' יתפתח ממקרה למקרה ואין צורך לקבוע אותו באופן קשיח כבר כעת. עם זאת, ניתן לומר כי ברגיל קשר כזה בין עבירות יימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה (אך מבלי שפרמטרים אלה ימצו את מבחני העזר האפשריים לבחינת עוצמתו של הקשר בין העבירות). כך, לדוגמה, ניתן להתייחס למקרה שבו אדם פורץ לבית, גונב ממנו פריטים שונים ונמלט מן המקום כשהוא נוסע באופנוע במהירות מופרזת. המשטרה דולקת בעקבותיו, ומתנהל מרדף שבסופו הוא נתפס לאחר שגם ניסה לתקוף שוטר. ברי כי בדוגמה זו עבר המבצע עבירות רבות ושונות, וכי אף ניתן לפצלן למספר 'מעשים'. עם זאת, כולן בוצעו בסמיכות זמנים רבה ויש ביניהן קשר הדוק, כך שיש לראות בהן חלק מ'אירוע' אחד" (שם, בפסקה 5 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז).

71. אלא מאי, אף שמעשיו של הנאשם הינם בגדר "אירוע אחד" נוכח ביצועם על פני זמן קצר ביותר וקיומו של קשר הדוק ביניהם, מתוך אותו מניע דתי, לאומני-אידיאולוגי – יש להדגיש כי מדובר בעבירות אלימות כלפי שני קורבנות שזוהו ע"י הנאשם כיהודים, וזאת בשל שנאה יוקדת שפיתח הנאשם כלפי יהודים הנחשבים בעיניו ככופרים, שדמם הותר.

72. באלה הנסיבות אני קובעת כי הנאשם ביצע שני "מעשים" במסגרת אותו אירוע, שבגינם יש להטיל עליו עונשים נפרדים, כפי הוראת סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב-1982 הקובע כי:

"בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בשל כל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה".

73. כך מפרש כב' השופט א' שוהם את הכלל הישים בענייננו, בפס"ד אלחיאני המוזכר לעיל, ותומך עמדתו גם בפסיקה שקדמה לתיקון 113:

"בית משפט זה נדרש, לא אחת, לפרשנות המונח "מעשה", תוך שימוש במבחני עזר, וביניהם המבחן הצורני – עובדתי והמבחן המהותי – מוסרי (ראו, בהקשר זה, ע"פ 3206/11 ז'אנו נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (10.6.2013)). בסופו של יום נקבע, כי כאשר מדובר בעבירות אלימות, ובכלל זאת עבירת רצח ועבירת גרימת חבלה חמורה בשני קורבנות שונים, יפורש המונח "מעשה", כך שהוא ייוחד לגבי כל קורבן בנפרד. כפי שציין השופט (כתוארו אז) מ' חשין:

"דעתי היא זו, שבעבירות של אלימות נגד אדם, בוודאי כך בעבירות רצח, הריגה, או פגיעה חמורה באדם – פירוש המושג 'אותו מעשה' ייסוב לא אך את העושה אלא – ואולי אף בראש ובראשונה – את הנפגע... אדם – כל אדם – עולם ומלואו הוא. ועל דרך העיקרון,

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

מעשה גרימת מותו של אדם בניגוד לדין יש וראוי לראות בו מעשה לעצמו; מעשה המטיל אחריות לעצמה של העושה, אחריות הגוררת אחריה עונש לעצמו, לכל נפגע זכותו – זכות מן הטבע היא – לחיים ולשלמות הגוף, וזכות זו שמן הטבע, חובתה של החברה לפרוש עליה וסביבה הגנה ראויה. האדם הוא תכלית המשפט, וחיינו וכבודו של האדם מחייבים את המשפט" (ע"פ 9804/02 שר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 23 (21.4.2004)).

ועוד ראו, בהקשר זה:

"מסקנה זו היא הכרחית גם מנקודת מבט מוסרית, המכירה בקדושת חייו של אדם כערך יסודי. ערך חיי אדם וסלידתנו העמוקה ממעשים הפוגעים בו חייבים למצוא ביטוי מפורש ונפרד גם במסגרת גזירת העונש, הן לעניין מספר העונשים שיש לגזור על הנאשם והן לעניין הצטברותם. אף כי מעשה רצח של אדם בודד הוא כשלעצמו מעשה נפשע וחמור מאין כמותו, גזירה של אותו עונש, על מי שרצח אדם אחד ועל מי שרצח רבים עלולה להתפרש כהחלשה של משמעות ערך חיי האדם, ואף עלולה לפגוע במידת ההרתעה. שכן, מה יעצור רוצח מלהרבות את קורבנותיו אם בגין הקורבנות הנוספים הוא לא יהיה צפוי לכל תוספת עונש" (ע"פ 1742/91 פופר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא (5) 289 (1997)).

אשר לשאלת הצטברות העונשים, הוסיף וקבע השופט חשין, כי: "על דרך הכלל נאמר, כי במקום שהמדובר הוא בעבירה המלווה בכוונה, יוטלו על העושה עונשים מצטברים, אלא אם נסיבותיו המיוחדות של המקרה תורינה אותנו על חפיפת העונשים, כולם או חלקם" (שם, בפסקה 26).

74. אמור מעתה, בגזירת העונש מנקודת מבט מוסרית המכירה בקדושת חייו של אדם כערך עליון, ולנוכח סלידתנו ממעשי אלימות הפוגעים בגופו או בנפשו של האדם – יש לתת ביטוי מפורש ונפרד למעשים שנעשו כלפי שני קורבנות הן מבחינת העונשים שיוטלו והן מבחינת הצטברותם. כל פרשנות אחרת עלולה להחליש את המשמעות הניתנת לערך העליון של חיי אדם, ואת הצורך להרתיע רוצח מלהרבות במספר קורבנותיו, על מנת שיירתע ויעצור בכל שלב מלהמשיך את התנהגותו החמורה, הפורצת גבולות מוסריים ומשמעותיים לחיינו.

75. דומה כי המקרה שבפנינו ממחיש ומעצים את האמור בפסיקה הנזכרת לעיל, עת הנאשם החל את יומו ברחוב העצמאות כשהוא מצויד בנשק מאולתר דמוי תת מקלע, שבכוחו להמית אדם, המוצפן בתיק אותו נשא. הנאשם לקראת יציאתו מביתו (בית הוריו) טען את הנשק במחסנית ובה 17 כדורים לפחות, ודרך אותו.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

ברחוב העצמאות, רחוב ראשי, איתר הנאשם את יחיאל אילוז, דיין בית הדין לגיור, אותו זיהה כיהודי בעל חזות דתית שהלך לתומו למקום עבודתו. לאחר שהבין הנאשם כי ההולך הוא יהודי, החל לירות לעברו מספר יריות כשגבו של יחיאל אילוז מופנה אליו, וזאת ממרחק מטרים ספורים. שלושה קליעים פגעו ביחיאל אילוז באזור האגן והאמה משמאל, קרי באיברים הקרובים למרכז הגוף, בעטיים התמוטט לקרקע מתבוסס בדמו. יחיאל אילוז הובהל לבית החולים ורק בנס נותר בחיים, אך עם נכות צמיתה.

הנאשם, כאמור לעיל, ירה ביחיאל אילוז לאחר שגמלה בליבו כוונה להמיתו בקור רוח מצמית והכל ממניע דתי לאומני-אידיאולוגי, רק בשל היותו יהודי.

76. בעוד יחיאל אילוז שרוע על הקרקע, לא חולפת מחשבה בליבו הגס של הנאשם לסגת מתוכניותיו הנלוזות; נהפוך הוא, הנאשם בורח מהזירה שברחוב העצמאות במונית הישר לשכונת חליסה, שם, ברחוב הגיבורים פוגש באקראי פנים מול פנים בגיא כפרי ז"ל, שאך סיים יום עבודה רגיל ושגרתו. הנאשם מזהה את גיא כפרי ז"ל כיהודי וכשהוא במרחק מספר מטרים ספורים ממנו, הוא יורה לעברו מספר יריות בכוונה להמיתו. שלושה קליעים שורה הנאשם פוגעים בגיא כפרי ז"ל באזור החזה והצוואר וגורמים למותו.

77. בהמשך הנאשם ממשיך במזימתו הנלוזה ועושה כל שלאל ידו, כפי שעשה קודם לכן – כדי לחמוק מליתן את הדין על מעשיו, מהימלטות מכוחות הביטחון, שהחלו בחיפושים אחריו עוד מרגע הפגיעה ביחיאל אילוז, ובכלל זה ניסיון לשדוד שליח אוכל, אותו הזמין למקום הימצאו, כדי לגנוב ממנו קטנוע באמצעות איומי סכין – ניסיון שכשל בשל חשש שעלה במוחו של השליח, שהקדים להסתלק מהמקום. לאחר מכן גונב הנאשם אופנוע אחר שחנה במקום ונמלט.

78. **העונש בעבירת רצח של גיא כפרי ז"ל הוא עונש חובה סטטוטורי הקבוע בחוק של מאסר עולם** אשר נוכח המניע הדתי, לאומני-אידיאולוגי של הנאשם, ירוצה לפי הוראות חוק המאבק בטרור התשע"ו-2016.

79. אשר למעשה האלימות החמור כלפי יחיאל אילוז, בגינו הורשע הנאשם בניסיון רצח באמצעות נשק חם ממניע טרור – יש לקבוע עונש על פי מתחם עונש הולם שידון להלן, וזאת במצטבר לעונש בגין עבירת רצח, בהעדר סיבות מיוחדות שיוורו על חפיפה בעונשים, כלשונו של כב' השופט מ' חשין, המצוטט לעיל ואשר יובא בהרחבה בהמשך.

80. יצוין כי העבירות בהן הורשע הנאשם במהלך הימלטותו מכוחות הביטחון, לאחר שביצע את כל אחד משני מעשי האלימות, ברצח גיא כפרי ז"ל וניסיון רצח של יחיאל אילוז, באמצעות ירי מנשק חם – יבוטאו בסופו של יום במתחם העונש שייקבע בגין מעשי האלימות במהלך "אירוע אחד", כהגדרת חוק העונשין, וכחלק מנסיבות המקרה.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

מתחם העונש ההולם:

ניסיון רצח של יחיאל אילוז בנסיבות הכוללות של "האירוע האחד":

81. הנאשם החליט, כאמור, לרצוח יהודי באמצעות ירי בנשק חם שהצטייד בו מראש, וזאת ממניעים דתיים, אידיאולוגיים-לאומניים; כך ירה לעבר יחיאל אילוז מספר יריות כדי לרצוח אותו בדם קר, אלא שלמרבה המזל חייו של יחיאל אילוז ניצלו תוך שנותרה לו נכות.

82. הנאשם בביצוע ניסיון רצח באמצעות נשק חם, פגע בערך חברתי מוגן של קדושת חיי אדם והגנה על שלמות גופו ונפשו. מידת הפגיעה בערכים אלה היא קשה וחמורה, המשליכה על הפרט, אך גם מטילה אימה ומורא על כלל הציבור הזכאי להיות מוגן במדינתו.

בצד הפגיעה בערך המוגן של שלמות הגוף והנפש, פגע הנאשם בערכים של הגנה על ביטחון המדינה, הגנה על שלום הציבור ושמירה על חיי שגרה וביטחון של אזרח בארצו.

83. הערך הנעלה המוגן של הגנה על חיים, המצוי בראש סולם הערכים, בא לידי ביטוי רחב יותר בחוק המאבק בטרור התשע"ו-2016, בדרך של מתן יתר תוקף לערכים שנפגעו, שהמניע לביצוע הפגיעה הוא מניע טרור, וזאת בדרך של החמרה בענישה.

84. מעשהו הזדוני של הנאשם כלפי יחיאל אילוז לא צלח וכפסע היה בין חייו ובין מותו. יחיאל אילוז ניצל בדרך נס מתוצאה הרת אסון שפקדה, לדאבון הלב, את גיא כפרי ז"ל.

85. יחיאל אילוז העיד במהלך שמיעת הראיות (עמ' 165-167 לפרוטוקול) ונחקר חקירה נגדית קצרה ע"י ב"כ הנאשם. עדותו של יחיאל אילוז אינה נדרשת להוכחת מעשיו של הנאשם – משהודה הנאשם בניסיון רצח – אלא אך להשלכות המעשה על חייו של יחיאל אילוז, עת נדרש למספר ניתוחים, לאשפוז ממושך ולהחלמה ארוכה, שטרם הסתיימה. גובה הנכות הצמיתה של יחיאל אילוז טרם נקבע ע"י המוסד לביטוח לאומי, אך סבלו לאחר פציעתו, ניכר היטב.

מדיניות הענישה הנהוגה:

86. מעשה הנאשם האכזרי בביצוע ירי מנשק חם בגבו של יחיאל אילוז לאור יום, תוך כדי ביצוע עבירות נוספות וחמורות במהלך המנוסה וההימלטות מהזירה – אינו דומה בחומרתו לפסקי דין שצוטטו ע"י המאשימה, שחלקם ניתנו בטרם נחקק חוק המאבק בטרור.

87. יצוין שפסקי הדין שאוזכרו, דנים ברובם באלימות באמצעות נשק קר – סכין, ולא בנשק חם, שבהצטיידותו נעברות עבירות של החזקת נשק ונשיאתו למטרת טרור, עבירות שהן כשלעצמן חמורות ומסוכנות (ר' סעיף 30 (א) לחוק המאבק בטרור הקובע עונש של 20 שנות מאסר).

88. מדיניות הענישה נקבעה במספר פסקי דין שצוטטו ע"י המאשימה, שהדגש הוא על אירועים שקדמו לחוק המאבק בטרור.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

89. כך למשל אזכיר את ע"פ 9552/16 **קומבוז נ' מדינת ישראל** מיום 22.1.18 שם אושר מתחם ענישה בין 12 ובין 19 שנה, בעבירות של ניסיון רצח של חייל באמצעות סכין, ונקבע בהתאם למתחם זה עונש של 17 שנים, לנאשם שהיה כבן 29 ללא הרשעות קודמות, אשר ביצע את המעשה מתוך מניע אידיאולוגי-לאומני.

90. בע"פ 4742/16 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פורסם ביום 28.2.18 שניתן אף הוא בטרם כניסה לתוקף של חוק המאבק בטרור – הורשע נאשם – קטין בניסיון רצח באמצעות סכין של עובר אורח בעיר ירושלים, וזאת על רקע אירועים קודמים בהם היה מעורב. בית המשפט העליון אישר עונש של 18 שנות מאסר, שפסק בית משפט קמא.

91. עם חקיקתו של חוק המאבק בטרור ניתן לאזכר את תפ"ח 52132-08-17 **מדינת ישראל נ' אבו עראם**, שניתן בבית המשפט המחוזי מרכז, מיום 19.6.18 – שם הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירה של ניסיון רצח בנסיבות של מעשה טרור.

הנאשם כבן 19 במועד ביצוע העבירה, ללא עבר פלילי, פגע בעובד מרכול אקראי, פגיעות חמורות וקשות באמצעות סכין וגז מדמיע – כפי שתוארו ע"י הנפגע ומשפחתו. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם בין 18 ובין 25 שנות מאסר והשית על הנאשם 22.5 שנות מאסר.

92. במתחם העונש ההולם בעבירה של ניסיון רצח של יחיאל אילוז אתן דעתי גם לעובדה כי מדובר באירוע חמור שבוצע בנשק חם, ואשר התרחש לאחר שחוקק חוק המאבק בטרור, כשהעונש המרבי בעבירה של ניסיון רצח נקבע ל-25 שנות מאסר. כמו כן אתן דעתי, כחלק מקביעת המתחם הכולל באירוע, לעבירות שבוצעו במהלך ההימלטות של הנאשם מכוחות הביטחון, שפגעו בערך המוגן של הגנה על הציבור ועל רכושו.

93. משפגע הנאשם בערכי יסוד בסיסיים ויסודיים פגיעה חמורה, ובשים לב לחוק המאבק בטרור, אשר שינה את רף הענישה והביא להחמרה – וכן לנוכח נסיבות ביצוע כלל העבירות ומדיניות הענישה הנהוגה בהן – אני מוצאת לקבוע את מתחם העונש ההולם, בגין עבירה של ניסיון רצח בנשק חם בנסיבותיו של המקרה, **בין 21 שנות מאסר ובין 24 שנות מאסר**, בצד עונש מותנה ופיצוי לנפגע העבירה.

94. המאשימה מבקשת החמרה בענישה משום היות הנאשם "מפגע בודד" ועל כן דורשת להטיל על הנאשם עונש חמור שירתיע צעירים החשופים למעשים אלה.

מנגד נשמעת הטענה להקלה עם הנאשם מאחר ולא מדובר במעשה טרור שנעשה ע"י נאשם קיצוני בדעותיו והחבר בארגון טרור.

עיינתי בטענות אלה, ומצאתי שלא ליתן להן משקל לא לקולה ולא לחומרה.

דומה כי השאלה של השתייכות הנאשם לארגון טרור והשאלה האם מדובר ב"מפגע בודד", כלל לא הונחה לבירור ולהכרעה בפנינו.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

ראיות חלקיות שנשמעו במהלך שמיעת הראיות ואשר לא הובאו לצורך הכרעה בשאלה זו, אין לראות בהן בסיס מתאים להכרעה בסוגיה, במיוחד שאין להן אזכור בכתב האישום – ועל כן לא מצאתי, כאמור, לתת להן עיגון, לא בהקלה בעונש ולא בהחמרה בעונש.

"העונש המתאים" בתוך מתחם העונש ההולם:

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות:

95. בבואי לשקול את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות אני מוצאת בעיקר טעמים לחומרה.

96. הנאשם, כאמור, ביכר שלא ליתן תשובה לכתב האישום במועד ההקראה, דבר שחייב את שמיעת פרשת התביעה כולה. אמנם ב"כ הנאשם מבקשת לשים דגש על הודאתו של הנאשם בסופו של יום, אלא שהדבר מוקשה מאוד, משהודה הנאשם רק בתום פרשת התביעה.

97. זו אף זו, הנאשם בהודאתו האמורה, יש לציין, לוקח אחריות ברמה הצהרתית, כלשון קצין המבחן, לא מביע אמפטיה כלפי קורבנות העבירות, ולא מלמד על עצמו כי בליבו חרטה אמיתית על מעשיו.

98. אין הנאשם, כאמור, מתחרט במלוא מובן המילה ואין הוא מנסה להבין את גודל הטרגדיה שהמיט על קורבנות העבירה, מה שהיה מצופה ממי שנולד וגר בחיפה, אזרח המדינה, שקם על אזרחים אחרים לרוצחם, רק מפני שהם יהודים. במקום חרטה כנה ואמיתית נוקט הנאשם באמירה חסרה, עמומה ובשפה רפה, כמבואר לעיל, כאשר עניינו של יחיאל אילוז כלל ועיקר לא נזכר על ידו.

99. עברו הפלילי של הנאשם בביצוע עבירות אלימות אינו מכביד, אך עדיין מדובר בשתי הרשעות קודמות שקדמו לאירועים מושא ההליך ובשלוש הרשעות בגין מעשים שביצע הנאשם בתקופת מעצרו בהליך דנן, וזאת נגד שוטרים וסוהרים, האמונים על אכיפת החוק. סימנים להתנהלות האלימה שלוחת הרסן, הנזכרת, חזינו באולם בית המשפט.

100. כמו כן לא נעלמה מעיניי עמדת שירות המבחן, שם הוערכה מסוכנותו של הנאשם ברמה גבוהה.

101. דומה כי הדבר היחיד שעומד לזכותו של הנאשם הוא גילו הצעיר וספק ספיקה של הכרה כלשהיא בחומרת מעשיו הנוראים שבוצעו כלפי גיא כפרי ז"ל וכלפי יחיאל אילוז, כאשר אולי רק בחלוף השנים יפנים הנאשם ויכיר עד כמה מעשיו, אותם ביצע בקור רוח מצמרר, הם חמורים – אלה עניינים אשכול באופן מידתי לקולה.

עונשי מאסר מצטברים:

102. עונש המאסר בעבירת רצח של גיא כפרי ז"ל ועונש המאסר בעבירת ניסיון רצח של יחיאל אילוז יב"א, בנסיבות האירוע כולו, הם עונשים מצטברים, נוכח מהות עבירות האלימות החריגות בחומרתן והכוונה הנלווית בהן. מדובר בעבירות אלימות אכזריות כלפי שני קורבנות, אחד נורה

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

בגבו כשהוא הולך לתומו למקום עבודתו, והאחר נורה מטווח קצר, ברגע מר, נמהר ואכזרי במיוחד, כשפניו אל מול הרוצח.

הערכים של הגנה על חיי אדם ושלמות הגוף, בנסיבות האירוע, שנפגעו פגיעה חמורה, והסלידה העמוקה ממעשים אלימים הפוגעים בערכים אלה - חייבים למצוא ביטוי מפורש ונפרד הן בגזירת העונש בגין המעשים שבוצעו, והן בהצטברותם של העונשים.

בהעדר נסיבות מיוחדות אשר יש בהן כדי להורות על חפיפה בעונשים, כפי המקרה דנן, יש להורות על הצטברותם של העונשים. בעניין זה אשוב לע"פ 1742/91 פופר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5) 289 (1997), בהתאמה, אשר צוטט בפסקי הדין השונים גם לאחר תיקון 113, לדברי כב' השופט ד. דורנר, כדלקמן:

"...כאשר מדובר במעשי אלימות קיים לכל אחד מן הנפגעים אינטרס עצמאי לשלמות גופו. הפגיעה בשלמות גופו של אחד אינה מהווה פגיעה בשלמות גופו של אחר. גם אם מבחינה "טכנית" מדובר ברצף אחד של מעשים שגרם לקורבנות מספר, יש להתייחס לכך כאל מעשי פגיעה נפרדים.

18. מסקנה זאת היא הכרחית גם מנקודת מבט מוסרית, המכירה בקדושת חייו של אדם כערך יסודי. ערך חיי האדם וסלידתנו העמוקה ממעשים הפוגעים בו חייבים למצוא ביטוי מפורש ונפרד גם במסגרת גזירת העונש, הן לעניין מספר העונשים שיש לגזור על הנאשם והן לעניין הצטברותם. אף כי מעשה רצח של אדם בודד הוא כשלעצמו מעשה נפשע וחמור מאין כמותו, גזירה של אותו עונש על מי שרצח אדם אחד ועל מי שרצח רבים עלולה להתפרש כהחלשה של משמעות ערך חיי האדם, ואף עלולה לפגוע במידת ההרתעה. שכן, מה יעצור רוצח מלהרבות את קורבנותיו אם בגין הקורבנות הנוספים הוא לא יהיה צפוי לכל תוספת עונש? מטעמים אלו נגזרו על מחבל, אשר דקר בסכין אנשים שהמתינו בתחנת אוטובוס ואחרים שניקרו בדרכו, וגרם באופן זה למותם של שניים ולפציעתם של שלושה, שני עונשי מאסר עולם נפרדים ועשר שנות מאסר בגין כל אחת מעבירות הניסיון לרצח. נקבע כי עונשים אלה יצטברו זה לזה..." (ר' עמ' 303 לפסק הדין)

ולדברי כב' השופט מ. חשין שם, כדלקמן:

"7. אדם – כל אדם – הוא עולם לעצמו. אדם – כל אדם – הוא אחד, יחיד ומיוחד. ואין אדם כאדם. מי שהיה לא עוד יהיה ומי שהלך לא ישוב. וכבר לימדנו הרמב"ם על ייחודו של האדם (רמב"ם, שופטים, סנהדרין, יב, ג [א]):

"נברא אדם יחיד בעולם, ללמד: שכל המאבד נפש אחת מן העולם – מעלין עליו כאילו איבד עולם מלא, וכל המקיים נפש אחת בעולם – מעלין עליו כאילו קיים עולם מלא. הרי כל-באי עולם בצורת אדם הראשון הם נבראים ואין פני כל-אחד מהם דומין לפני חברו. לפיכך כל-אחד ואחד יכול לומר: בשבילי נברא העולם."

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

כך הוא האדם, וזה ייחודו. מי הוא זה ואיזה הוא שיאמר כך על ספר או על כספת? אומרים לנו כי ייחודו של האדם בא לו משום שהאלוהים בראו בצלמו כדמותו: "בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ..." (בראשית, א, כז [ב]). כשאני לעצמי אומר, כי ייחודו של האדם – כל אדם – בא לו משום שנברא בצלם האדם. זו תחילתו של מקרא. זה גם סופו.

8. כך הוא באשר לעבירת הרצח. כך הוא גם באשר לעונש שיוטל על מי שרצח. אכן, מאסר עולם בעבירת רצח הוא מאסר עד צאת הנשמה. מבחינה מושגית – וזה דרך הטבע – אין מאסרי עולם מצטברים. ואולם דומה כי לא נוכל לבטא את עומק הזוועה שבמעשהו של מי שרצח את הרבים אלא אם נטיל עליו עונשים מצטברים. "שֶׁפֶךְ דָּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ" (בראשית, ט, ו [ב]). בימינו ובמקומנו אין עוד שופכים – כמעשה-ממלכה – את דם האדם. גם אין ניתן להוציא להורג אותו אדם שתי פעמים. אך מאסרי עולם במצטבר ניתן להטיל על מי שקיפח חיים בזדון. מאסר עולם תחת כל נפש ונשמה. " (ר' עמ' 307 לפסק הדין)

103. לאחר ששקלתי את מכלול הסוגיות המפורטות לעיל, אני מוצאת לגזור על הנאשם, בגין ניסיון הרצח של יחיאל אילוז, בנסיבותיו של האירוע, עונש מאסר בפועל של 22 שנים, אשר ירוצה במצטבר לעונש החובה הסטטוטורי של מאסר עולם הקבוע בדין בגין רצח גיא כפרי ז"ל.

104. אשר על כן, אמליץ לחבריי להרכב לגזור על הנאשם את העונשים הבאים :

א. עונש של מאסר עולם חובה, אותו יישא הנאשם בהתאם לחוק המאבק בטרור, ועוד עונש של 22 שנות מאסר, במצטבר.

ב. הפעלת המאסר המותנה של 12 חודשים שהושת על הנאשם בת"פ 66891-10-13 מדינת ישראל נ' שינאווי (קטיין) של בית המשפט המחוזי לנוער מיום 17.9.15, אשר ירוצה במצטבר לעונש המאסר שהושת על הנאשם בס"ק א' לעיל. עונש המאסר ירוצה כאמור במצטבר – נוכח סעיף 58 לחוק העונשין המורה על הפעלת מאסר מותנה במצטבר לכל עונש אחר, בהעדר נימוקים לסטייה מהכלל, כפי המקרה דנן.

תקופות המאסר האמורות בס"ק א+ב תימננה מיום המעצר קרי מיום 5.1.17.

ג. פיצוי בסכום המקסימלי בסך של 258,000 ₪ למשפחת המנוח גיא כפרי ז"ל.

פיצוי בסך של 120,000 ₪ למתלונן יחיאל אילוז.

הפיצוי ישולם למשפחתו של גיא כפרי ז"ל וליחיאל אילוז בדרך של הפקדת סכום הפיצוי בקופת בית המשפט עד ליום 12.3.19.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

ב"כ המאשימה תמסור פרטי חשבון בנק של משפחת המנוח גיא כפרי ז"ל ושל ביחאל אילוז לצורך העברת התשלום לידיהם.

ד. מאסר על תנאי של שנה וחצי לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות מסוג פשע.

ר. פוקס

ר. פוקס, שופטת
[אב"ד]

כב' השופט י' ליפשיץ:

אני מסכים לגזר דינה של חברתי האב"ד, כבוד השופטת ר' פוקס.

חיייו של גיא כפרי ז"ל, בן 48 במותו, קופדו ביום 3.1.17 בשעה 10:00 וזאת לאחר שהנאשם ירה לעברו 3 קליעים בחזהו ובצווארו. המנוח הלך אותה עת לתומו ברחוב הגיבורים בחיפה. זמן קצר לפני שירה למוות במנוח, בסביבות השעה 09:30 ברחוב העצמאות בחיפה ירה הנאשם ביחאל אילוז ופצע אותו.

כאמור, הנאשם הורשע בעבירות המיוחסות לו (רצח, ניסיון רצח וכן עבירות נוספות כולל על פי חוק המאבק בטרור) על בסיס הודייתו לאחר שנשמעו מרבית ראיות התביעה ולאחר שבחר שלא למסור תשובה לכתב האישום. בשלבים מאוחרים של פרשת התביעה עתר הנאשם כי תיערך בעניינו חוות דעת פסיכיאטרית, ומשזו מצאה אותו כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו, הוא בחר, כאמור, להודות בכל עובדות כתב האישום.

חברתי עמדה בהרחבה על חומרת מעשיו של הנאשם והדברים ברורים מאליהם. גיא כפרי ז"ל נרצח והותיר משפחה כואבת והמומה והפגיעה ביחאל אילוז, שחייני ניצלו בנס, היתה קשה.

העובדה כי מעשיו של הנאשם בוצעו על רקע דתי-לאומני, ולכל הפחות גם על רקע שכזה, מחייבת החמרה בענישה. הדבר עולה באופן ברור מהוראות חוק המאבק בטרור – ס' 37 לחוק קובע כי העונש המרבי בגין ניסיון רצח שבוצע כמעשה טרור, יהיה 25 שנות מאסר ובהקשר למאסר עולם שהינו עונש החובה בעבירת רצח, קבע ס' 40 לחוק כי בבא היום לא יהיה ניתן להמליץ על קציבת תקופת המאסר פחות מ 40 שנות מאסר. עוד אפנה, לדוגמה, לע"פ 2826/15 עב"ד נ' מדינת ישראל (7.6.16) שם צוין בהקשר זה כך: "על בתי המשפט הדנים בעבירות כגון דא, אשר בוצעו על רקע לאומני, להעביר מסר חד משמעי ונוקב, בדמות ענישה קשה ומחמירה, בכדי לשרת את גורם ההרתעה מפני מעשים אלו. כפי שנקבע בפסיקתו של בית משפט זה, כאשר עסקינן בעבריינות המתבצעת על רקע אידיאולוגי, נדחים, ככלל, שיקולי ענישה אחרים, ובהם האינטרס השיקומי, מפני שיקול ההגנה על שלומו וביטחונו של הציבור, והרתעת עבריינים בכוח מפני ביצוע מעשים דומים..."

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

הנאשם – צעיר תושב חיפה שגדל והתחנך בעיר – ירה לעבר המנוח ולעבר יחיאל אילוז על אף שלא הכירם ומשום היותם יהודים. קשה עד מאוד להבין מה הוביל את הנאשם לפתח שנאה ודומה כי ברקע מעשיו מצויות גם הפרעות באישיותו. כעולה מחוות הדעת הפסיכיאטרית, מדובר באדם האחראי למעשיו אך גם בעל קווי אישיות אנטיסוציאליים ופסיכופטיים. נתונים אלה אינם מפחיתים כהוא זה מאחריותו, מחומרת מעשיו ומהצורך בענישה משמעותית. יחד עם זאת, חשוב להדגיש כי הנאשם – והוא בלבד – אחראי למעשיו. לא נטען כי מי מקרוביו או מכריו היה מודע לכוונותיו לבצע את מעשיו הנוראיים ואין בהם כדי להצביע בהכרח על הרקע בו גדל והתבגר.

י. ליפשיץ, שופט

כב' השופטת א' וינשטיין:

אף אני מסכימה לגזר דינה של חברתי האב"ד, כבוד השופטת ר' פוקס, ומצטרפת להערותיו של חברי כבוד השופט י' ליפשיץ.

ליבנו עם משפחת המנוח גיא כפרי ז"ל. לא נוכל לתאר את עומק סבלה, ואין בפינו די מילות ניחומים על אובדנה. ליבנו עם יחיאל אילוז ומשפחתו שחוו פגיעה כה קשה מידי של הנאשם וחייהם השתנו באחת באופן בלתי הפיך.

המקריות והסתמיות במותו של המנוח גיא כפרי ז"ל ובפציעתו של יחיאל אילוז, שאך ורק בשל היותם יהודים ישראליים, ואך ורק בשל שנקרו בדרכו של הנאשם, היו קורבן למעשיו המתועבים ומושא לשנאתו היוקדת - מעוררות פלצות.

אכן, ראוי שבית משפט זה יעביר מסר חד וברור, באמצעות ענישה מחמירה וקשה, ובכלל זאת בדרך של צבירת העונשים כפי שפורט ונומק בגזר דינה של כבוד השופטת פוקס, ויוקיע מחברת בני אנוש עברייני טרור על רקע דתי לאומני כדוגמת הנאשם.

א. וינשטיין, שופטת

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)

סוף דבר:

- אשר על כן, החלטנו פה אחד לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. עונש של מאסר עולם חובה, אותו יישא הנאשם בהתאם לחוק המאבק בטרור, ועוד עונש של 22 שנות מאסר, במצטבר.
 - ב. הפעלת המאסר המותנה של 12 חודשים שהושת על הנאשם בת"פ 66891-10-13 מדינת ישראל נ' שינאווי (קטין) של בית המשפט המחוזי לנוער מיום 17.9.15, אשר ירוצה במצטבר לעונש המאסר שהושת על הנאשם בס"ק א' לעיל.
 - תקופות המאסר האמורות בס"ק א+ב תימננה מיום המעצר קרי מיום 5.1.17.
 - ג. פיצוי בסכום המקסימלי בסך של 258,000 ₪ למשפחת המנוח גיא כפרי ז"ל.
פיצוי בסך של 120,000 ₪ למתלונן יחיאל אילוז.
הפיצוי ישולם למשפחתו של גיא כפרי ז"ל וליחיאל אילוז בדרך של הפקדת סכום הפיצוי בקופת בית המשפט עד ליום 12.3.19.
 - ב"כ המאשימה תמסור פרטי חשבון בנק של משפחת המנוח גיא כפרי ז"ל ושל יחיאל אילוז לצורך העברת התשלום לידיהם.
 - ד. מאסר על תנאי של שנה וחצי לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים **מהיום** עבירת אלימות מסוג פשע.

הודע לנאשם על זכותו להגיש ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ד חשוון תשע"ט, 23 אוקטובר 2018, במעמד הצדדים.

א. וינשטיין, שופטת

נ. ליפשיץ, שופט

ר. פוקס, שופטת
[אב"ד]

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 17-01-66644 מדינת ישראל נ' שינאווי (עציר)